

การวิจัยเรื่อง การศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการจัดทำบัญชีครัวเรือนของเกษตรกรลูกค้า ธกส. สาขาบางน้ำเปรี้ยว มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) ปัจจัยส่วนบุคคลของเกษตรกรลูกค้า ธ.ก.ส. และปัจจัยเกี่ยวกับเจ้าหน้าที่ ธ.ก.ส. สาขาบางน้ำเปรี้ยว 2) วิธีการจดบันทึกบัญชีของเกษตรกรลูกค้า ธกส. กับการจัดทำบัญชีครัวเรือนของเกษตรกรลูกค้า ธกส. สาขาบางน้ำเปรี้ยว และ 3) ปัจจัยที่มีผลต่อการจัดทำบัญชีครัวเรือนของเกษตรกรลูกค้า ธกส. สาขาบางน้ำเปรี้ยว 4) ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะแนวทางแก้ไขการจัดทำบัญชีครัวเรือนของเกษตรกรลูกค้า ธกส. สาขาบางน้ำเปรี้ยว

การศึกษาในครั้งนี้ได้เก็บรวบรวมข้อมูลปฐมภูมิโดยใช้แบบสอบถามจากเกษตรกรลูกค้าของ ธ.ก.ส. สาขาบางน้ำเปรี้ยว อ. บางน้ำเปรี้ยว จ. ฉะเชิงเทรา 240 คน จากนั้นได้นำข้อมูลที่ได้มาทำการวิเคราะห์ข้อมูล แปรผลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ หาค่าร้อยละ ความถี่ และค่ามัชฌิมเลขคณิต ผลการวิจัยมีดังต่อไปนี้

เกษตรกรส่วนใหญ่เป็นเพศชาย อายุ 51 – 60 ปี สถานภาพสมรส จบการศึกษาระดับประถมศึกษา มีสมาชิกในครัวเรือน 4 – 5 คน มีรายได้ภาคการเกษตรจากการทำนา 203,899 บาทเฉลี่ยต่อครัวเรือนต่อปี มีรายได้นอกภาคการเกษตรจากการรับจ้าง 109,677 บาทเฉลี่ยต่อครัวเรือนต่อปี มีรายจ่ายภาคการเกษตรจากการทำนา 181,944 บาทเฉลี่ยต่อครัวเรือนต่อปี และมีรายจ่ายนอกภาคการเกษตร 58,558 บาทเฉลี่ยต่อครัวเรือนต่อปี

เกษตรกรส่วนใหญ่ระบุว่า เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องมีการจัดประชุมชี้แจง โครงการ เรื่อง การจัดทำบัญชีครัวเรือนให้เกษตรกร ร้อยละ 87.9 มีผลทำให้เกษตรกรจดบันทึกบัญชีที่ถูกต้องน้อย เจ้าหน้าที่ ธ.ก.ส. มีการจัดฝึกอบรมเกี่ยวกับการจัดทำบัญชีครัวเรือนให้กับเกษตรกร ร้อยละ 87.5 มีผลทำให้เกษตรกรจดบันทึกบัญชีที่ถูกต้องน้อย เกษตรกรส่วนใหญ่ระบุว่า เจ้าหน้าที่ ธกส. มีการสาธิตการลงบัญชีครัวเรือนให้กับเกษตรกร ร้อยละ 90.4 มีผลทำให้เกษตรกรจดบันทึกบัญชีที่ถูกต้องปานกลาง เกษตรกรส่วนใหญ่ระบุว่า ครู ก และ ครู ข และนักบัญชีอาสา มีการตรวจสอบและติดตามการลงบัญชี

ครัวเรือนของเกษตรกร ร้อยละ 82.9 มีผลทำให้เกษตรกรจัดบันทึกบัญชีที่ถูกต้องปานกลาง เกษตรกรส่วนใหญ่ระบุว่า เจ้าหน้าที่ ธ.ก.ส. มีการประชาสัมพันธ์ให้เกษตรกรรับรู้เกี่ยวกับการจัดทำบัญชีครัวเรือน ร้อยละ 96.3 มีผลทำให้เกษตรกรจัดบันทึกบัญชีที่ถูกต้องปานกลาง

เกษตรกรส่วนใหญ่เป็นผู้จัดบันทึกบัญชีครัวเรือนเอง จัดบันทึกบัญชีรายรับ – รายจ่าย เฉพาะรายการใหญ่ ๆ เท่านั้น จัดบันทึกบัญชีครัวเรือนสัปดาห์ละครั้งและไม่มีการสรุปยอดเงินรวมของจำนวนเงินที่ได้รับและจำนวนเงินที่จ่ายไปภายหลังจากจัดบันทึกรายรับ – รายจ่ายลงในสมุดบัญชีครัวเรือน เกษตรกรส่วนใหญ่สรุปยอดเงินรวมของจำนวนเงินที่ได้รับและจำนวนเงินที่จ่ายไปทุกเดือน มีรายรับมากกว่ารายจ่ายภายหลังจากสรุปยอดเงินรวม ไม่มีการทบทวนรายจ่ายที่จัดไว้ในสมุดบัญชีครัวเรือน เกษตรกรส่วนใหญ่ไม่สามารถแยกรายจ่ายออกเป็นรายจ่ายที่จำเป็นและรายจ่ายที่ไม่ค่อยจำเป็น และรายจ่ายฟุ่มเฟือย มีเงินออมภายหลังจากได้จัดบันทึกรายรับ – รายจ่าย ลงในสมุดบัญชีครัวเรือนและสรุปยอด

ปัจจัยเกี่ยวกับเพศ ระดับการศึกษาสูงสุด การประชุมชี้แจง โครงการ การจัดฝึกอบรมเกี่ยวกับการจัดทำบัญชี โดยเจ้าหน้าที่ ธ.ก.ส. การสาธิตการลงบัญชี การตรวจสอบและการติดตามการลงบัญชีของ ครู ก ครู ข นักบัญชีอาสา มีผลต่อการบันทึกบัญชีครัวเรือน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 ปัจจัยเกี่ยวกับอายุ สถานภาพทางครอบครัว จำนวนสมาชิกในครอบครัว รายได้และรายจ่ายของเกษตรกร และการประชาสัมพันธ์ พบว่า ไม่มีผลต่อการบันทึกบัญชีครัวเรือน

เกษตรกรมีปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะในการจัดบันทึกบัญชีครัวเรือน (รายรับ – รายจ่าย) ประจำครอบครัวมากที่สุด คือ คิดว่าเป็นภาระที่ต้องทำบัญชีครัวเรือน นอกจากนี้ไม่เห็นความสำคัญและประโยชน์ของการบันทึกบัญชีครัวเรือน และไม่สามารถบันทึกรายการได้เนื่องจากมีปัญหาในการเขียนหนังสือ

The study on factors effecting the household bookkeeping's clients of Bank for Agriculture and Agricultural Cooperative, Bang Nam Preow Branch aimed to investigate: 1) personal factors of the BAAC's clients and persons who participated in household bookkeeping of the BAAC, 2) clients' methods of bookkeeping and household bookkeeping, 3) factors effecting the household bookkeeping of the BAAC's clients, and 4) problems encountered and recommendations in household bookkeeping of the BAAC's clients.

The data in this study were collected from 240 farmers who were the clients of the Bank for Agriculture and Agricultural Cooperatives, Bang Nam Preow Branch Chachoengsao Province. The collected data were then analyzed by using the Statistical Package for Social Sciences (SPSS/PC⁺) to find percentage, frequency and arithmetic mean. The results were as the following.

Most of the respondents were male of 51-60 years old of age and married. They finished primary school and had 4-5 family members. They earned 203, 899 baht per household per year from agricultural sector. Except for the non-agricultural sector, the income was obtained from working as employee, 109,677 Baht per household per year. Their expense for agricultural sector per year was 181,944 baht from cultivating rice paddies. Their expense for non-agricultural sector were 58, 558 per household per year.

Most of the respondents remarked that the BAAC'S staff involved had arranged the meeting for 87.9 % of them to be informed about the household bookkeeping project and this made them be able to record their household bookkeeping correctly. Then the BAAC's staff

provided 87.5% of the respondents the household bookkeeping training and this made the respondents be able to record their household bookkeeping less correctly. Most of the respondents remarked the BAAC's staff had demonstrated 90.4 % of them how to record the bookkeeping. Consequently, the respondents record their household bookkeeping moderately correctly. Most of the farmers informed that the teachers 'A' and 'B', and accountant volunteers examined and monitored the household bookkeeping record of 82.9% of the respondents and this made the farmers be able to record household bookkeeping moderately correctly. The BAAC's staff promoted 96.3% of recording the household bookkeeping and this made them be able to record the household bookkeeping moderately correctly.

Most of the respondents recorded the household keeping by themselves; they recorded only the important items and did it once a week. By the time, the respondents never summarized the total of the income and the payment after the recording on the household bookkeeping. Most of farmers summarized the total income and payment on the household bookkeeping every month; it was found that the total payment was higher than the total income after summarizing the total sum. They never rechecked their payment on their household bookkeeping. Most of the respondents could not consider the payment as being necessary, unnecessary, and extravagant. They had their savings after recording their payment on their household bookkeeping and summarizing the total.

Sex, highest educational attainment, project meeting, household bookkeeping training by the BAAC's staff, the demonstration of recording on household bookkeeping, and the examination and monitoring by the teachers 'A' and 'B', and volunteers affected the recording of household bookkeeping significantly ($P > 0.05$). It was found that age, family status, family members, income and expense of the respondents and public relation did not affect recording on household bookkeeping.

The most serious problems, obstacles and suggestions were that, the farmers thought it was unpleasant task to record the household bookkeeping (income – expense). Besides, they neglected the importance and benefit of recording the household bookkeeping, and they could not record any items on household bookkeeping because they were illiterate.